

АКТИВІЗАЦІЯ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПОЧАТКОВОГО ЕТАПУ НАВЧАННЯ

Снігурова Т.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Комунікативна спрямованість навчального процесу на початковому етапі потребує особливої уваги викладачів до організації мовленнєвої активності іноземців в актуальних ситуаціях спілкування. Іноземні студенти мають оволодіти навичками мовленнєвої поведінки не тільки в навчально-професійній сфері (лекції, практичні заняття, іспити), а також в інших сферах комунікації. Такими сферами є побутова та соціально-культурна, де студенти-іноземці спілкуються найчастіше.

Навчально-професійно сферу іноземці опановують під час аудиторних занять або самостійної роботи. Треба відзначити, що цей процес не обмежується тільки вивченням мови. Навчальний процес з фізики, математики та інших дисциплін має становити не стільки надання нової інформації (студенти, що навчаються на довузівській підготовці, повинні мати середню освіту), скільки семантизацію засобами нерідної мови вже знайомого із шкільного курсу матеріалу. Студенти-іноземці вивчають таким чином термінологічний тезаурус нової для них мови та вчаться спілкуватися на навчально-професійні теми. Пріоритетними видами мовленнєвої діяльності в навчально-професійній сфері є монологічне та діалогічне висловлювання. Ця мета досягається тільки у випадку, коли іноземний студент не тільки розв'язує математичну або фізичну задачу, але й коментує засобами іноземної мови.

В побутовій сфері іноземці стикаються з необхідністю спілкуватися в деканаті, у гуртожитку, в магазинах, аптеках, лікарні тощо. Студенти повинні вести діалог з робітниками деканату, з лікарями та медичним персоналом, з продавцями на ринку. Основним видом мовленнєвої діяльності в побутовій сфері є діалог. Викладачеві необхідно не тільки надати студентам лексичну складову спілкування у побутовій сфері, але й сформувати навички мовленнєвої поведінки в актуальних ситуаціях комунікації. Це допоможе адаптуванню іноземців у новому для них соціумі.

В соціально-культурній сфері пріоритетним видом мовленнєвої діяльності має бути аудіювання та читання. Студенти-іноземці знайомляться з культурою, традиціями та побутом українців. Вони відвідують театри, музеї та виставки, гуляють містом, слухаючи пояснення гіда, беруть участь у різних заходах, що організують в університеті. Крім того, студенти знайомляться з текстами культурологічного характеру, змістом вистав у театрах, з різноманітними афішами та об'явами. Робота з формування мовленнєвих навичок у різних сферах спілкування має відбуватися з поступовим ускладненням завдань від мікромонологів до розгорнутого висловлювання з заданої теми.